

Pedagogisch beleidsplan

Januari 2023

Inleiding

Voor u ligt het Pedagogisch beleidsplan van de Stichting Kinderopvang Waddenkind.

In het beleidsplan beschrijven we onze missie en visie en de vertaling daarvan naar het pedagogisch handelen in de praktijk. Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de medewerkers.

In februari 2022 is het plan aangepast en de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach toegevoegd. Jaarlijks neemt de pedagogisch beleidsmedewerker het pedagogisch beleidsplan onder de loep. Begin januari 2023 is het plan opnieuw aangepast.

Onderdelen uit het plan zullen steeds worden besproken op het teamoverleg dat 6-7 keer per jaar plaatsvindt. Op deze manier blijven we met elkaar in gesprek over het pedagogisch beleid. We toetsen steeds of het beleid en de uitvoering op de werkvloer op elkaar aansluiten. Zo nodig kan het pedagogisch beleid tussentijds worden aangepast.

We spreken in het pedagogisch beleid over peuteropvang. We geven de peuteropvang vorm als “peuterspeelzaal”, met veel aandacht voor de ontwikkeling van kinderen van 2-4 jaar.

Het pedagogisch beleidsplan zal iedere twee jaar in zijn geheel geëvalueerd en zo nodig aangepast worden. De inbreng van medewerkers, bestuur en ouders is daarbij zeer gewenst en noodzakelijk.

Inhoudsopgave

1. Missie	4
2. Pedagogische visie (opvoedingsdoelen)	5
3. Pedagogische visie in de praktijk	7
- Pedagogisch klimaat-interactievaardigheden	7
- Activiteitsaanbod	9
- Samenstelling van de groepen en BKR	10
- Mentorschap	10
- Wennen	10
- Doorlopende ontwikkelingslijn	11
- overgang peuterspeelzaal–primair onderwijs	
- Zorg en begeleiding en volgsysteem	11
- Ouderbeleid	12
- Kinderen met een beperking	13
4. Voorschoolse Educatie	14
5. Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach	16
6. Veiligheid en Gezondheid	18
7. Vier-ogen-beleid	19
8. Opleiding en training en stagiaires	19
9. Inzet vrijwilligers	23
10. Kwaliteitszorg	24
11. Aanmelding en plaatsing	24
12. Afname extra dagdelen	25
13. Vervanging	25
14. Bestuur en organisatie	25
15. Locaties	26
16. Externe contacten en relaties	26
17. Ontwikkelingen	26
18. Werkplannen per peuterspeelzaal	27

1. Missie

De missie van de Stichting Kinderopvang Waddenkind voor de peuteropvang is het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar door een veelzijdig en passend aanbod en een professionele aanpak van de pedagogisch medewerker(s) in een gezonde, veilige, stimulerende en duurzame omgeving.

Vanuit de missie kunnen drie kerntaken worden benoemd:

- **Ontwikkelingsstimulering**

De peuteropvang heeft tot taak de algehele ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling als op de sociaal emotionele, de cognitieve, de creatieve en de taalontwikkeling.

- **Volgen en signaleren**

Elke peuterspeelzaal heeft tot taak om ieder kind op een systematische en methodische wijze te volgen in zijn/haar ontwikkeling en welbevinden. En indien daar aanleiding voor is, zorg te dragen voor een gerichte signalering.

- **Vormgeven doorgaande ontwikkelingslijn**

Een peuterspeelzaal is een schakel in de ontwikkelketen van kinderen en daarmee een essentiële partner in het uitvoeren van lokaal jeugdbeleid.

In het verlengde hiervan zorgt de peuterspeelzaal voor:

- Overdracht van gegevens over de ontwikkeling van het kind richting onderwijs en andere bij het kind betrokken organisaties (na toestemming van de ouders)
- Verwijzing als een kind meer hulp of ondersteuning nodig heeft dan binnen de peuterspeelzaal geboden kan worden (na toestemming van de ouders), veelal via of in samenwerking met JGZ/ GGD
- Samenwerking met partners zoals het onderwijs, JGZ en andere organisaties en afstemming van aanpak en werkwijze met deze partners.

Tevens vervullen peuterspeelzalen een belangrijke functie als vraagbaak voor ouders; een peuterspeelzaal is een laagdrempelige voorziening waar ouders diverse opvoedingsvragen en -problemen bespreken.

In de missie staat het woord duurzaam nadrukkelijk genoemd.

We vinden het belangrijk dat de processen in de organisatie duurzaam worden vormgegeven, dat er bewust wordt omgegaan met materialen en energie en dat er zorg en aandacht is voor de natuurlijke leefomgeving van onze peuter

2. Pedagogische visie

Elk kind is uniek en volgt zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo. De ontwikkeling van het kind wordt bepaald door de wisselwerking tussen de aangeboren aanleg en de invloed van de omgeving, zoals het gezin, andere opvoeders, de school en vriendjes.

Ieder kind verdient optimale ontwikkelingskansen om uit te groeien tot een zelfstandig, sociaal en evenwichtig mens.

We sluiten aan bij de 4 opvoedingsdoelen van Professor J.M.A. Rixsen- Walraven.

Ook in de Wet kinderopvang vinden we deze opvoedingsdoelen terug.

Professor Rixsen -Walraven formuleert onderstaande opvoedingsdoelen:

- A. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden
- B. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- C. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
- D. De kans om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving eigen te maken: socialisatie.

Mevr. Rixsen- Walraven stelt dat het opvoedingsdoel **ervaren van emotionele veiligheid** wat haar betreft basaal is. Ook voor Kinderopvang Waddenkind is dit een belangrijk uitgangspunt. Een kind dat zich veilig voelt in zijn omgeving, kan zich ontspannen en kan zichzelf zijn. Het kind voelt zich goed en heeft energie en de drang om te leren en zich te ontwikkelen.

A Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.

Centraal bij het bieden van emotionele veiligheid is een warme en vertrouwde relatie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters. Hierbij vinden we het belangrijk dat er vaste pedagogisch medewerkers zijn en dat er een vaste kern van kinderen in de groep is. Onze pedagogisch medewerkers beschikken over goede communicatieve vaardigheden, hebben oog voor verschillen tussen de peuters en hebben aandacht voor iedere peuter afzonderlijk én voor de groep als geheel.

B Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.

- Emotionele competentie – *Ik mag er zijn**

Bij de emotionele competentie gaat het erom dat de peuter het gevoel heeft dat hij of zij er mag zijn en op anderen kan vertrouwen. Het gaat om bewustwording van zichzelf, het vertrouwen op eigen kracht. We willen graag dat ieder kind het naar de zin heeft, plezier heeft in eigen lijf en leven.

- Cognitieve competentie – *Ik voel, denk en ontdek*

Kinderen leren door te ontdekken, door van alles te proberen en te ervaren.

We vinden het belangrijk om een rijke, stimulerende (spel) omgeving te bieden waarin kinderen worden uitgedaagd om steeds weer nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en te oefenen.

- Communicatieve en taalvaardigheden – *Luister, ik kan het zelf zeggen*

Peuters beschikken over vaardigheden om contact met anderen te maken. Het gaat om het willen begrijpen van anderen en om zichzelf begrijpelijk te maken. De taal van de peuters is vaak nog beperkt als het kind naar de peuterspeelzaal gaat. De taalontwikkeling wordt in de peuterspeelzaal gestimuleerd door veel kleine gesprekjes met de kinderen, door voor te lezen, te zingen etc. We werken aan de hand van thema's en in het kader van het thema bieden we kinderen bewust een groep bij het thema passende woorden en begrippen aan.

- Motorisch – zintuiglijke competenties – *Kijk, ik kan het zelf, het lukt me*

Kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Denk aan het zelf leren lopen, zelf fietsen, zelf eten en drinken. Het is belangrijk om de grove en de fijne motoriek verder te ontwikkelen en de peuters zintuiglijke ervaringen te laten beleven als ruiken, voelen, proeven, horen en zien.

- Creatieve en beeldende competenties – *Kijk, ik kan dansen, zingen, zelf iets maken*
Van nature zijn mensen geneigd om zich uit te drukken door middel van het maken van dingen, zoals verven, tekenen, kleien of door ritmes en muziek. Peuters moet de gelegenheid worden geboden om hun creatieve vaardigheden te ontwikkelen door hen verschillende materialen aan te bieden en met hen te zingen en te dansen.

C Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.

- *kijk we doen het samen*

Peuters ontwikkelen hun sociale vaardigheden door samen te spelen, elkaar te helpen, rekening met elkaar te houden. De sociale competenties ontstaan altijd in relatie met anderen. Op de peuterspeelzaal zijn dat de andere peuters in de groep en de pedagogisch medewerkers.

D Gelegenheid bieden om zich waarden en normen eigen te maken, rituelen

- *Kijk, ik ben een lief en goed kind*

Het gaat hier om de morele competenties. Peuters willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Aan de hand van regels en gezamenlijke rituelen leren kinderen gehoorzamen, voor zichzelf op te komen, gevoelens te uiten en respect te hebben voor verschillen.

Een belangrijk doel van het peuterspeelzaalwerk is ook de voorbereiding op de basisschool en het vormgeven van de doorgaande lijn.

De ontwikkeling van kinderen is een doorgaande lijn, kinderen ontwikkelen zich ieder op hun eigen manier, maar als ze vier jaar zijn gaan ze in principe naar de basisschool. De peuterspeelzaal is een speelse voorbereiding op de basisschool. Het is belangrijk dat er overleg is tussen de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten van de basisschool. Het gaat hierbij om de ontwikkelingsstimulering, de overdracht van de verzamelde gegevens in het kindvolgsysteem, het pedagogisch klimaat en bijvoorbeeld het ouderbeleid zodat een 4-jarige peuter een vloeiende overgang kan maken naar de basisschool.

* Voor de uitleg van de onderdelen B, C en D is gebruik gemaakt van formuleringen uit het "Pedagogisch Kader kindercentra van 0-4 jaar", van Elly Singer en Loes Klerekoper.

3. Pedagogische visie in de praktijk

Bovenstaande opvoedingsdoelen vertalen we naar de dagelijkse praktijk en vormen de basis van waaruit we het pedagogisch klimaat, het activiteiten aanbod, de contacten met de ouders, de overgang naar de basisschool, zorg en begeleiding en de zorg voor kwaliteit vorm geven.

Pedagogisch klimaat - interactievaardigheden

Het pedagogisch klimaat wordt in grote mate bepaald door de interactie vaardigheden van de pedagogisch medewerkers. De belangrijkste interactievaardigheden beschrijven we hier:

- Emotionele ondersteuning, sensitieve responsiviteit
Sensitieve responsiviteit betekent dat de pedagogisch medewerkers een gevoel van geborgenheid geven aan het kind, zodat het zich veilig en op zijn gemak voelt. Belangrijk is dat pedagogisch medewerkers signalen van de peuters waarnemen en daarop reageren. Onze pedagogisch medewerkers zijn warm en hartelijk en hebben (positieve) aandacht voor elk kind. Ze laten merken dat ze de peuters zien en waarderen en ze helpen het kind even verder als dat nodig is. Denk aan troosten, complimentjes geven, aanmoedigen, interesse tonen.
Bij het communiceren, neemt de pedagogisch medewerker de tijd, wacht op de reactie van de peuter; lichaamstaal en oogcontact zijn ook belangrijke communicatievormen. Het taalgebruik van de pedagogisch medewerkers is open en respectvol.
Het is belangrijk dat er sprake is van een dialoog, dat er reactie op elkaar is, dat er echt contact is tussen pedagogisch medewerker en peuter.
- Respect voor autonomie
Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen temperament. De pedagogisch medewerkers hebben oog voor deze verschillen. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat een kind soms even met rust gelaten moet worden of zich juist even uit moet leven. De pedagogisch medewerkers bevorderen de zelfstandigheid van het kind en geven het de kans om zelf te experimenteren en te ontdekken en wachten af hoe de peuters zelf problemen oplossen in plaats van direct in te grijpen.
- Structureren en grenzen stellen, rituelen
Om tegemoet te komen aan de groeiende behoefte aan zelfstandigheid en autonomie van het kind vinden we het belangrijk dat het kind ervaart dat er een vaste structuur is en dat er grenzen zijn. Binnen die grenzen kunnen ze zich vrij bewegen. Het bieden van structuur geeft het houvast dat nodig is voor peuters om zelfstandig activiteiten te ondernemen.
De pedagogisch medewerkers formuleren positief en werken daarom met heel weinig "nee-regels".
"Nee" gebruikt de pedagogisch medewerker eigenlijk alleen maar bij gevaar, bijvoorbeeld: elkaar geen pijn doen, - geen dingen kapot maken - niet doen, nee dat is gevaarlijk.
Er worden bij voorkeur positieve regels gebruikt: - om de beurt - we helpen elkaar - weer vrienden worden.
Rituelen zijn een goede manier om de peuterspeelzaal voor de peuters voorspelbaar te maken, maar ook een goed middel voor emotie- en gedragsregulatie.
Denk aan liedjes waarbij kinderen bewegingen of geluiden mogen maken om even stoom af te blazen. Rituele kringspelletjes zorgen voor imitatiedrag en helpen kinderen om te leren om hun gedrag op elkaar af te stemmen.

De overgang tussen activiteiten wordt vaak aangekondigd door een ritueel liedje een paar minuten van te voren. De kinderen worden er zo spelenderwijs op voorbereid dat ze iets anders moeten gaan doen. Ook het gebruik van dagritmekaarten is daarbij een goed hulpmiddel.

- Informereren en uitleggen

Om de wereld te leren begrijpen heeft het kind informatie en uitleg nodig.

We verwoorden steeds voor de kinderen wat er gebeurt en wat we gaan doen. De pedagogisch medewerkers begeleiden bij wat ze doen en wat ze zien met taal en geven de kinderen daarbij steeds de gelegenheid om te reageren. Het is belangrijk om goed te kijken waar de belangstelling van het kind ligt, als de pedagogisch medewerker begrijpt waar het kind mee bezig is kan ze daarbij aansluiten, verrijken of proberen om te buigen.

De pedagogisch medewerker zal steeds proberen om afspraken en regels en omgangsvormen uit te leggen aan de peuters, waarbij de pedagogisch medewerkers en vrijwilligers vanzelfsprekend zelf het goede voorbeeld geven.

Peuters moeten nog leren om aan hun gevoel woorden te geven, de pedagogisch medewerker probeert hen hierbij te helpen en het inzicht van het kind in zichzelf en anderen te vergroten door gevoelens te verwoorden en uit te leggen.

Op de peuterspeelzaal lezen we veel voor en vertellen we verhalen. Verhalen helpen peuters om samen te praten over belangrijke ervaringen en over wat hen interesseert, familie, ziek zijn, vakantie, eten, enzovoort.

- Positieve interacties tussen kinderen stimuleren

Peuters gaan graag naar de peuterspeelzaal omdat ze het leuk vinden om met andere kinderen te spelen. Kinderen leren door te spelen en door samen te spelen ontwikkelen ze hun eigen interactievaardigheden. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een sfeer waarin de kinderen zich veilig voelen bij elkaar en waarin ze positieve relaties kunnen opbouwen. Er is positieve aandacht voor alle kinderen, de pedagogisch medewerkers noemen de kinderen vaak bij naam. Er is aandacht voor nieuwe kinderen, voor verjaardagen en voor afscheid als de kinderen naar de basisschool gaan.

Samen dingen doen geeft peuters het gevoel er bij te horen. Dat gaat gemakkelijker met behulp van gewoontes en rituelen. Als de peuters weten hoe het gaat, kunnen ze mee doen, met de liedjes en de gebaren die er bij horen.

Een groep heeft positieve en negatieve kanten. Sommige kinderen worden overweldigd door een veelheid van prikkels en trekken zich terug; er zijn ook dominante kinderen waar anderen bang voor zijn. De pedagogisch medewerkers hebben oog voor de sociale relaties tussen kinderen en proberen negatieve relatiepatronen te voorkomen.

Een groep heeft vooral vele positieve kanten. Peuters leren van elkaar. De pedagogisch medewerkers ondersteunen vriendschap tussen peuters en stimuleren sociaal gedrag als elkaar helpen of troosten. Ze helpen peuters samen te spelen en conflicten op te lossen. Het geeft plezier om samen te spelen!

- Ontwikkelingsstimulering

Ontwikkelingsstimulering is vanouds een van de belangrijkste doelen van het peuterspeelzaalwerk ofwel de peutervang bij Waddenkind. We stimuleren

- de taalontwikkeling
- de cognitieve ontwikkeling
- de sociaal emotionele ontwikkeling,
- de motorische ontwikkeling,
- de ontwikkeling van taal- en rekenvaardigheden en
- de creatieve ontwikkeling

Met behulp van genoemde interactievaardigheden in combinatie met een berekend en gevarieerd aanbod aan materiaal en spelmogelijkheden helpt de pedagogisch medewerker de peuters om zich voortdurend op alle gebieden verder te ontwikkelen. Peuters leren door te ontdekken en uit te proberen (ruiken, voelen, proeven, etc.), maar ook door te kijken en na te doen en door spel (bewegingsspel, fantasiespel, constructiespel). Door samen spelen en in interactie met andere kinderen en de pedagogisch medewerker wordt de sociaal emotionele ontwikkeling en de taalontwikkeling gestimuleerd. Peuters leren op hun eigen wijze en in hun eigen tempo.

De pedagogisch medewerkers werken vaak met behulp van drie belangrijke principes die worden samengevat met de term VAT; Volgen, Aanpassen en Toevoegen*.

De pedagogisch medewerker **Volgt** de initiatieven van de peuter door te kijken, te wachten, en te luisteren. Hierdoor gaat zij de manier waarop de peuter communiceert herkennen. Vervolgens gaat de pedagogisch medewerker haar eigen manier van communiceren **Aanpassen** aan de specifieke communicatie en bezigheid van de peuter. Pedagogisch medewerker en peuter vinden nu aansluiting bij elkaar, en kunnen vanaf dit punt verder werken aan taal, communicatie en ontwikkeling. Stap voor stap gaat de pedagogisch medewerker 'taal en ervaring' **Toevoegen**.

De VAT methode is op de peuterspeelzaal goed toe te passen om de kinderen op speelse wijze steeds een stapje verder te helpen in hun ontwikkeling en is toe te passen op alle ontwikkelingsgebieden. Tijdens het spelen met bijvoorbeeld blokken of een poppenhuis neemt de pedagogisch medewerker de tijd om even te kijken, te wachten en te luisteren. Ze probeert op ooghoogte mee te spelen, na te doen en te wachten. Ze gebruikt gebaren en benadrukt belangrijke woorden en voegt nieuwe elementen en nieuwe woorden toe aan het spel. * De principes komen voort uit het Hanen Ouderprogramma.

- De inrichting van de ruimte

De ruimte is zodanig ingericht dat de kinderen zich er veilig voelen en uitgedaagd worden om te spelen en er ruimte is voor bewegingsactiviteiten. Er zijn verschillende hoeken (bv bouwhoek, leeshoek, leeshoek) ingericht waar de peuters (samen) kunnen spelen. De hoeken kunnen wisselen. Er is veel materiaal aanwezig in de peuterspeelzaal. De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat er afwisselend materiaal wordt aangeboden. Veel materialen kunnen de kinderen zelf pakken. We werken zo veel mogelijk met echte materialen, pannen, telefoon, pollepel, etc.

Buitenspelen en spelen met materialen uit de natuur is een belangrijk onderdeel van het aanbod aan de peuters.

Activiteiten aanbod

Op onze peuterspeelzalen werken we de VVE methode startblokken voor alle VVE locaties en alle kinderen. Er wordt gewerkt aan de hand van thema's. De locatie Pieterburen, geen VVE locatie, werkt op basis van het gedachtegoed van Maria Montessori.

Onze pedagogisch medewerkers zorgen voor een breed, gevarieerd, uitdagend en speels aanbod aan activiteiten en materialen en kijken daarbij goed naar individuele peuters. Wat heeft deze peuter op dit moment nodig.

Er wordt hierbij veel aandacht besteed aan de verschillende ontwikkelingsgebieden:

- Taalontwikkeling: De pedagogisch medewerker is zich er van bewust dat ze voortdurend bezig is om de taalontwikkeling te stimuleren, ze zorgt voor begrijpelijk en voldoende uitdagend taalaanbod en daagt de kinderen uit om te communiceren met taal. In de ruimte hangen woorden/letters. Het dagdeel wordt vormgegeven rondom een thema. De gesprekjes in de kring, de activiteiten, de boekjes, verhalen

en liedjes en de aangeboden woorden hebben allen een relatie met het thema en met elkaar. In de leeshoek kunnen de peuters zelf een boekje kiezen en lezen.

- Rekenontwikkeling:

Ook aan (ontluikend) rekenen wordt binnen het thema aandacht besteed. Vaak telt de pedagogisch medewerker met de kinderen, bijvoorbeeld in de kring hoeveel kinderen er zijn. In de activiteiten is aandacht voor rekenen/wiskunde. Een mooi voorbeeld is het laten groeien van prei of lenteui in een vaasje en daarnaast de groei bijhouden met blokjes duplo. Begrippen als groter en kleiner, lang en kort, meer of minder en ga zo maar door worden zo door ervaringen en aan de hand van materialen aangeboden. Spelbegeleiding is een ook een mooie manier om aandacht aan het ontluikend rekenen te besteden. “Kijk nog een auto, nu zijn er twee. Neem jij de grootste auto?” In de bouwhoek vinden kinderen materialen die de rekenontwikkeling stimuleren.

- Motorische ontwikkeling (fijne en de grove motoriek):

Tijdens allerlei knutsel activiteiten wordt de fijne motoriek gestimuleerd, knippen, plakken, verven, kleuren, kleien etc. Maar ook het aankleden van poppen of het bouwen in de bouwhoek stimuleert de motoriek. Er wordt gedanst op muziek en bij de liedjes horen vaak ook allerlei bewegingen. Dagelijks wordt er buiten gespeeld met allerlei materialen die de meer grove motoriek stimuleren, rennen, klimmen, klauteren, fietsen en motorische spelletjes.

- Sociaal emotionele ontwikkeling van de peuters

We reageren positief op de peuters, minder gewenst gedrag proberen we te negeren. We helpen kinderen om hun gevoelens te verwoorden. Ik zie dat je verdrietig bent, je bent boos etc. Bij conflicten geven we kinderen handvatten om er het op te lossen. Samenwerken, om de beurt iets doen, elkaar helpen.

De pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld.

In de poppenhoek spelen kinderen situaties na en ook in het rollenspel is aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Aan de hand van thema's en prentenboeken kunnen we emoties bespreken.

Samenstelling van de groepen en BKR

De meeste peuters komen 2 x per week op 2 (vaste) dagdelen naar de peuterspeelzaal. De groepen bestaan uit kinderen van 2 tot 4 jaar.

De groepsgrootte is afhankelijk van de locatie, de groep bestaat maximaal uit 16 kinderen. Iedere groep met meer dan 8 peuters heeft twee vaste pedagogisch medewerkers en bestaat uit een (vaste) groep van maximaal 16 kinderen. De pedagogisch medewerkers kunnen zich laten ondersteunen door een vrijwilliger. Als er 8 of minder kinderen in een groep zijn geplaatst is er één vaste pedagogisch medewerker op de groep, bij voorkeur ondersteund door een vaste vrijwilliger. In principe ziet een kind dat twee of drie dagdelen de speelzaal bezoekt altijd de vaste pedagogisch medewerkers van de door hen gekozen dagdelen. De pedagogisch medewerkers zijn gekoppeld aan dagdelen. Een peuter die meerdere dagdelen naar de speelzaal gaat ziet maximaal 3 pedagogisch medewerkers.

Voor het werven en begeleiden van vrijwilligers heeft het bestuur een vrijwilligersbeleid opgesteld. De vrijwilligers zijn in het bezit van een VOG.

De BKR bij uitstapjes is dat we uit gaan van één pedagogisch medewerker op 8 kinderen en twee pedagogisch medewerkers op 9-16 kinderen aangevuld met pedagogisch medewerkers, vrijwilligers of ouders, zodanig dat er minimaal 1 volwassene op 4 kinderen mee gaat met het uitstapje. In het werkplan staat hierover locatie-specifieke informatie.

Mentorschap

Aan iedere peuter wordt een mentor toegewezen. Tijdens het huisbezoek, dat plaatsvindt voorafgaand aan de eerste dag waarop de peuter naar de peuterspeelzaal gaat, wordt aan de ouders verteld wie de mentor is. In principe is de pedagogisch medewerker die het huisbezoek doet ook de mentor van de desbetreffende peuter. De mentor is altijd een pedagogisch medewerker die werkt op de groep waarin het kind is geplaatst. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en vult het volgsysteem in. De mentor is verantwoordelijk voor het contact met de ouders en zorgt voor de overdracht van de kindgegevens naar de basisschool en of andere instanties (altijd na toestemming van de ouders).

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind bespreekt de mentor deze zorgen met de ouders en de mentor neemt contact op met de Intern Begeleider/zorgcoördinator.

Wennen

Als de peuter voor het eerst naar de peuterspeelzaal gaat is alles nieuw voor de peuter, de omgeving, het spelmateriaal, de pedagogisch medewerker(s), eventuele vrijwilliger en andere peuters. In overleg met de pedagogisch medewerker (mentor) kan de ouder/verzorger daarom de eerste keer/keren wat langer blijven. Bij het afscheid nemen wordt gevraagd dit duidelijk te doen, zodat het vertrouwen een volgende keer niet weg is. Mocht een peuter het moeilijk hebben, dan zal hij of zij extra aandacht van de pedagogisch medewerker krijgen. Wanneer een peuter ontroostbaar is, wordt er contact opgenomen met de ouder/verzorger. Als een peuterspeelzaal eigen aanvullingen op het wenbeleid heeft dan is dit verwoord in het werkplan op de locatie.

Doorlopende ontwikkelingslijn: Overgang peuterspeelzaal – primair onderwijs

De peuterspeelzaal is een goede voorbereiding op de basisschool.

Om de overgang zo vloeiend mogelijk te laten verlopen is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal regelmatig contact hebben met de leerkrachten van het basisonderwijs en dat er afspraken zijn over onderstaande punten.

- Het is belangrijk dat er regelmatig overleg is, zodat de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten van de onderbouw elkaar kennen en hun onderlinge verwachtingen afstemmen
- Afstemming met betrekking tot het pedagogisch klimaat is van belang, het is onduidelijk voor de kinderen als er op de basisschool ineens hele andere regels gelden. Het feit dat de peuterspeelzaal met verschillende scholen te maken heeft maakt afstemming soms lastig.
- Afstemming met betrekking tot het activiteitsaanbod en de gebruikte programma's moet nog verder worden ontwikkeld.
- Overdracht van de kindgegevens in het kind volgsysteem. De gegevens van het kindvolgsysteem worden na toestemming van de ouders altijd door de mentor overgedragen aan de basisschool.
- Als het om een peuter gaat waarover zorgen zijn wordt er altijd mondeling overgedragen, de zogenaamde warme overdracht.
- Het is belangrijk om tijdens de contacten met de basisschool ook te zorgen voor terugkoppeling van de basisschool over de peuters die naar de school zijn gegaan. Het LEA (Lokale Educatieve Agenda)overleg is een goede plek om voorwaarden voor betere afstemming t.a.v. de doorgaande lijn te bespreken.

Zorg en begeleiding en volgsysteem

De pedagogisch medewerkers hebben ieder kind in beeld. We gebruiken het kindvolgsysteem KIIJK om de brede ontwikkeling van de peuters systematisch te observeren en

vast te leggen. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren om een volgende stap te zetten.

Minimaal 1 x per jaar nodigt de mentor de ouders uit voor een 10-minutengesprek gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Als het kind naar de basisschool gaat is er een eindgesprek.

Het kindvolgsysteem is een belangrijk hulpmiddel bij het signaleren van ontwikkelingsachterstanden, daarnaast is de professionele blik van de pedagogisch medewerkers van onschatbare waarde.

Er zijn kinderen waarover we ons zorgen maken over het verloop van de ontwikkeling.

Onze pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om signalen van ontwikkelingsachterstanden of gedragsproblematiek te herkennen. Als zij zich zorgen maken over de ontwikkeling van een peuter dan roepen zij de hulp van de Intern Begeleider in. We vinden het belangrijk om de signalen zo vroeg mogelijk te herkennen en te bespreken met de ouders.

Gezamenlijk wordt gezocht naar mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en/of om externe hulp in te schakelen. Alle gegevens over de peuters worden in het peuterdossier bewaard.

In het zorgprotocol en het daaraan gekoppelde stappenplan en de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is uitgebreid beschreven hoe we omgaan met kinderen waarover we ons zorgen maken.

De Intern Begeleider heeft goede contacten met de jeugdverpleegkundigen en artsen van de GGD/JGZ, met het CJG en andere deskundigen en organisaties die zich richten op het jonge kind.

Ouderbeleid

We vinden het heel belangrijk om samen op te trekken met de ouders, ouders goed te informeren over de peuterspeelzaal en over de ontwikkeling van peuters in het algemeen en van hun eigen peuter in het bijzonder en hen te betrekken bij de peuterspeelzaal.

Informatie-uitwisseling, overleg en afstemming met betrekking tot de aanpak van de individuele peuter zijn belangrijk. In een goed contact tussen pedagogisch medewerker en ouders ontstaat er wederzijds vertrouwen in elkaar. Door het laagdrempelige karakter van de peuterspeelzaal leggen ouders gemakkelijk vragen, zorgen en andere opvoedingskwesaties bij de pedagogisch medewerkers neer. Het ouderbeleid is uitgebreid beschreven in het een apart document ouderbeleid. Hieronder een kleine samenvatting daaruit.

- Intake/huisbezoek
Als een peuter wordt aangemeld gaat de pedagogisch medewerker altijd op huisbezoek voor het intakegesprek. Een eerste kennismaking bij de peuter thuis is laagdrempelig, de pedagogisch medewerker ziet het kind in de eigen omgeving en krijgt een beeld van het kind en van de thuissituatie.
- Website
Veel alle benodigde algemene informatie is op onze website te vinden. We proberen de website zo actueel mogelijk te houden.
- Gesprekjes met ouders bij halen en brengen
We vinden het belangrijk om tijdens het halen en brengen even tijd te hebben om met de ouders te praten. Ouders kunnen aangeven of er iets heeft plaatsgevonden wat de peuters misschien bezig houdt en de pedagogisch medewerker kan vertellen over wat tijdens de speelzaal is voorgevallen of wat is opgevallen met betrekking tot een peuter. Het gaat hier om korte gesprekjes met de ouders, als er meer tijd nodig is wordt er een afspraak gemaakt.
- Nieuwsbrieven en/of apps

Elke peuterspeelzaal heeft zijn eigen manier om ouders te informeren in nieuwsbrieven of apps etc. Op bijna alle locaties gebruiken we hetzelfde communicatiesysteem als de school die in het zelfde pand is gehuisvest.

- Oudergesprekken over de ontwikkeling aan de hand van het kind volgsysteem.
De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters aan de hand van een kindvolgsysteem.
Als er na het invullen van het volgsysteem opvallende zaken zijn maakt de pedagogisch medewerker een afspraak met de ouders om dit met hen te bespreken.
- Materialen mee naar huis
Kinderen krijgen af en toe materialen mee naar huis, het kan gaan om een “werkje” dat het kind heeft gemaakt, het kan ook zijn dat er rondom een thema materialen mee gegeven worden zodat ouders ook thuis met hun peuters aandacht aan het thema kunnen besteden.
- Inloop ochtenden en ouderbrieven
Af en toe worden inloopochtenden georganiseerd, de pedagogisch medewerkers vertellen iets over het thema waaraan gewerkt wordt, de ouders zien waar de kinderen mee bezig zijn en ontmoeten elkaar. Soms worden ouderbrieven gemaakt waarin informatie over het thema dat centraal staat in een bepaalde periode
- Oudercommissie
Op iedere peuterspeelzaal is een oudercommissie actief. De oudercommissie heeft regelmatig overleg met de pedagogisch medewerker en ondersteunt de pedagogisch medewerker bij vieringen, uitstapjes en activiteiten.
- Centrale Oudercommissie
De Stichting Peuterspeelzaalwerk heeft een Centrale Oudercommissie, bestaande uit afgevaardigden van de verschillende peuterspeelzalen. Zie reglement (Centrale Oudercommissie).
- Ouderhulp bij activiteiten
We stellen het zeer op prijs als ouders willen helpen bij activiteiten en vieringen.
- Klachtenregeling
We streven naar het aanbieden van hoogwaardig peuterspeelzaalwerk. Toch kan het voorkomen dat een ouder niet tevreden is. We bespreken mogelijke klachten met de ouders en proberen samen tot een oplossing te komen. Als dit niet leidt tot een bevredigende oplossing dan kunnen ouders een klacht indienen middels de door het bestuur vastgestelde klachtenregeling. Ouders kunnen er ook altijd voor kiezen om een klacht rechtstreeks in te dienen bij de externe klachtencommissie.

Kinderen met een beperking

Peuters met een beperking zijn welkom op de peuterspeelzaal. De toelating gebeurt in nauw overleg met de ouders en de Intern Begeleider. Hierbij wordt altijd gekeken of de peuterspeelzaal het kind kan bieden wat het nodig heeft, of er speciale voorzieningen nodig zijn en er wordt goed gekeken of de pedagogisch medewerker de extra belasting kan dragen en of de groep niet te veel te lijden heeft onder de aanwezigheid van de peuter.

4. Voorschoolse educatie (VVE)

De gemeente Het Hogeland werkt met het kwaliteitskader VVE 2019 (DAL en BMWE). Op basis van de uitgangspunten in het kwaliteitskader wordt VVE-subsidie verleend aan aanbieders van VVE. Waddenkind biedt op de locaties Eenrum, Leens, Ulrum, Zoutkamp en Kloosterburen VVE aan doelgroepkinderen van 2,5 en 3 jaar.

Doelgroep kinderen zijn:

“Kinderen die op de risicosignalering, afgenomen door de JGZ 0-4 jaar, op vier of meer risicofactoren scoren, en /of bij wie een (dreigende) taalachterstand wordt geconstateerd door de JGZ 0-4 jaar of door het peuterspeelzaalwerk of de kinderopvang en op basis van professionele inschatting.”

Er is een aanbod aan alle doelgroepkinderen van 2,5 t/m 3 jaar van 4 dagdelen van 4 uur per week (totaal 16 uur per week) gedurende 40 weken per jaar. In anderhalf jaar is er een aanbod voor doelgroepkinderen van 960 uur.

VVE Beleidsplan en VVE Jaarplan

Het bestuur heeft in 2020 het VVE beleidsplan 2020-2024 vastgesteld. Jaarlijks wordt een VVE jaarplan gemaakt, waarin de speerpunten voor dat jaar zijn beschreven. Hieronder geven we in het kort onze visie en werkwijze weer.

Visie op VVE

In eerdere hoofdstukken van het pedagogisch beleid beschreven we onze pedagogische visie en de pedagogische visie in de praktijk. Deze visie geldt vanzelfsprekend ook voor de doelgroepkinderen. Echter de doelgroepkinderen worden door JGZ doorverwezen naar de VVE groep met een indicatie. Zij krijgen ieder op basis van de indicatie en onze eigen observatie een passend aanbod.

Waddenkind plaatst de doelgroepkinderen 4 dagdelen (totaal 16 uur) in gemengde groepen (2-4 jaar) met zowel doelgroepkinderen als niet-doelgroep kinderen. Gezien de uitgestrektheid van de regio is het niet haalbaar om aparte VVE groepen samen te stellen. De gemengde groepen sluiten aan bij onze visie dat niet alleen de begeleiding van de pedagogisch medewerker een belangrijke factor is bij de ontwikkelingsstimulering. Zeker ook de aanwezigheid van en het samen spelen met andere peuters is van invloed op de ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers stimuleren de interactie tussen de peuters onderling. We sluiten aan bij de ontwikkeling en de belevingswereld van de kinderen. In 2018 hebben we met het team besloten dat het VVE programma Startblokken het beste aansluit bij onze visie. Startblokken gaat uit van een brede aanpak met spel als basis en pedagogisch medewerkers die actief meedoen, stimuleren en inspelen op de belevingswereld van de peuters.

Kindvolgsysteem KIIJK en passend aanbod om de ontwikkeling te stimuleren

Gedurende de eerste weken na plaatsing (of later omdat het kind later alsnog een indicatie krijgt) observeert de mentor de doelgroeppauter. Op basis van de observatie registreert de mentor het kind in het kind-volgsysteem KIIJK en wordt een eerste handelingsplan opgesteld

dat de pedagogisch medewerker handvatten geeft voor de specifieke begeleiding van de peuter. KIJK sluit goed aan bij Startblokken. Tegelijkertijd met het kindvolg-systeem is ook de module Beredeneerd Aanbod van KIJK aangeschaft. De ontwikkeling van de kinderen is letterlijk zichtbaar op de ontwikkelingslijnen van KIJK. Met behulp van de aansluitende module beredeneerd aanbod stellen de pedagogisch medewerkers vervolgens een gericht aanbod samen voor de taal-, reken-, motorische en /of sociaal-emotionele ontwikkeling van de doelgroep peuter. Aan de hand van de cyclus invullen KIJK, aanpassen aanbod, evaluatie aanbod en opnieuw invullen KIJK en het weer aanbieden passend aanbod borgen we dat het aanbod steeds wordt afgestemd op het verloop van de ontwikkeling van de peuters.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling van de kinderen continu. Zij zorgen ervoor de peuter zich veilig voelt (voorwaarde voor ontwikkeling). Vervolgens bieden ze een rijke en uitdagende leeromgeving door de inrichting van de ruimte in hoeken (bouw-, lees-, poppenhoek etc.) en het aanbod van passende materialen.

In het kader van Startblokken kiezen de pedagogisch medewerkers eens in de 4-6 weken een nieuw thema. Samen met de peuters richten ze een themahoek in. Aan de ouders wordt gevraagd om spullen mee te brengen om de hoeken in te richten, zo veel mogelijk met “echte” spullen. De thema’s liggen dicht bij de kinderen en dagen de kinderen uit tot spel. De pedagogisch medewerkers “spelen” mee en zorgen voor verdieping gedurende de themaweken. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat gedurende de ochtend taal- en rekenactiviteiten en ook de motorische en sociaal emotionele ontwikkeling aanbod komen. Zij hebben daarbij speciale aandacht voor de doelgroepeuters. In vrijwel ieder thema zijn alle ontwikkelingsgebieden op te nemen (winkel: benoemen wat je kunt kopen, hoeveel wil je kopen, hoe zwaar is iets, sorteren van de producten, boodschappen in een mandje, zak, of karretje doen etc.) Naast het thema is er in de kring en bij andere activiteiten aandacht voor de ontwikkelingsgebieden (gesprekjes, zingen, bewegen, etc.). Gedurende de gehele ochtend wordt aan specifieke doelgroep kinderen een specifiek aanbod gedaan op basis van het handelingsplan.

Ouders

De observatie, de uitkomsten van KIJK en het daaruit voortvloeiende handelingsplan worden volgens een vastgesteld tijdspad besproken met de ouders. Als de problematiek complex is dan is de Intern Begeleider betrokken bij de doelgroepeuter en bij de oudergesprekken. Ouders krijgen een themabrief mee of worden uitgenodigd bij de start van een thema. Ieder jaar nodigen de pedagogisch medewerkers alle ouders uit (niet alleen de doelgroepeuters) voor een 10-minutengesprek. Ouders kunnen ook altijd zelf om een gesprek vragen. Er is veel samenwerking met de JGZ 0-4 verpleegkundige, de logopediste, de bibliotheek etc. Zie document Ouderbeleid.

Doorgaande lijn voor en vroegschoolse educatie

Onze speelzalen zijn gehuisvest bij een basisschool. We zijn daar erg blij mee, het leidt sneller tot een betere samenwerking! Pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw weten elkaar goed te vinden. Op een aantal locaties was de scholing KIJK ook gezamenlijk opgepakt en kon (na toestemming ouders) het volgsysteem worden overgezet naar de school. Helaas hebben de enkele scholen inmiddels weer afscheid genomen van KIJK. De VVE – kinderen worden altijd “warm” overgedragen aan de basisschool, waarmee de doorgaande lijn in ieder

geval gewaarborgd is. In 2023 hebben een gezamenlijke scholing georganiseerd voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten en Intern Begeleiders van de onderbouw van de scholen waarmee we in hetzelfde gebouw zijn gehuisvest. De scholing is gericht op het versterken van de doorgaande lijn.

We kijken ook of de Intern Begeleider van de basisscholen ook een rol kunnen spelen op de speelzalen. In het IKC in Eenrum is sprake van een prachtig project waarbij JGZ een vast aantal uren aanwezig is in het kindcentrum. De JGZ verpleegkundige 0-12 speelt daarmee een belangrijke bij een vloeiende doorgaande lijn.

5. Inzet pedagogisch beleidsmedewerker

Sinds 1 januari 2019 wordt in de kinderopvang een pedagogisch beleidsmedewerker/coach ingezet. Met ingang van 1 januari 2022 is het verplicht ook een HBO coach VVE in te zetten.

Pedagogisch beleidsmedewerker/Coach

Iedere pedagogisch medewerker wordt jaarlijks gecoacht. Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de medewerkers is maatwerk. Daarnaast houdt de pedagogisch beleidsmedewerker zich ook bezig met de ontwikkeling van pedagogisch beleid. Per kindercentrum wordt minimaal 50 uur per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de kindercentra is maatwerk.

Beleidsmedewerker/coach VVE

Een VE-beleidsmedewerker/coach helpt en coacht pedagogisch medewerkers die met voorschoolse educatie (VE) werken. Per 1 januari 2022 wordt de coach minimaal 10 uur per peuter (met een VE-indicatie) per jaar ingezet.

Het bestuur heeft besloten om voor 2022 en 2023 de coaching, zowel de reguliere coaching als de VVE-coaching, in te kopen bij de SKSG in Groningen. Hieronder geven we aan hoe Waddenkind samen met de coach van de SKSG in 2023 invulling zal geven aan de coaching.

De beleidswerkzaamheden en de verantwoordelijkheid voor de implementatie heeft het bestuur belegd bij de directeur

Inzet beleidsmedewerker in 2023

Beleidswerkzaamheden regulier 6 locaties x 50 uur = 300 uur. Aangevuld met beleidswerkzaamheden beleidsmedewerker/coach VVE – 50 uur

Totaal 350 uur beleidsuren. Anneke Sijpkens (directeur) vult deze beleidsuren in. Zij is tevens verantwoordelijk voor de implementatie van het beleid. Deels zorgt ze zelf voor implementatie, deel legt wordt de implementatie neergelegd bij andere medewerkers in de organisatie.

Beleidsstaken zijn ondermeer:

Beleidsvoorbereiding voor bestuur

Beleid t.a.v. openingstijden, uitbreiding aanbod

Pedagogisch beleid, Actualisatie Veiligheid- en Gezondheidsbeleid

Scholingsbeleid, evaluatie scholingsbeleid voorbereiden nieuw beleid 2021

Algemeen beleid t.a.v. nieuwe ontwikkelingen (samenwerking onderwijs, kindcentrum)

Coronabeleid, Ouderbeleid

Personeelsbeleid

Beleid t.a.v. locatie Montessori

VVE- beleid, Zorgroute, Armoede beleid, ect.

Inzet Coach (VE)

De totale aantal uren Pedagogisch medewerkers = 165 uur per week (inclusief BSO)

165:36 = 4,6 FTE Verplichte aantal uren reguliere coaching : 46 uur

Er zijn op 1 januari 2023 18 VVE kinderen – totale inzet VVE coach/beleidsmedewerker 180 uur. 50 uur wordt ingezet voor beleid zie boven en 130 uur voor de coaching medewerkers volgens onderstaand plan

VVE Coach 130 uur + reguliere coaching 46 uur = 176 uur coaching.

De reguliere en de VVE coaching worden uitgevoerd door de SKSG in de persoon van Tanja Homan.

Ten tijde van het maken van het coaching plan zijn er 12 pedagogisch medewerkers. Iedere medewerker krijgt minimaal 2 uur coaching. Extra coachingsuren kunnen worden ingezet voor medewerkers die nieuw in de organisatie zijn of voor medewerkers met extra coachingsbehoeften. Met de SKSG is een plan gemaakt om alle uren zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten.

De VVE coaching is gericht op de medewerkers specifiek in relatie met de voorschoolse educatie.

Focus coaching

Met de coach van de SKSG is afgesproken dat de focus van coaching zal liggen op het opbrengstbewust werken. De coach ondersteunt bij het observeren, het registreren in het kindvolgsysteem KIIJK en bij het maken van een handelingsplan op basis van de verkregen gegevens. In het handelingsplan worden activiteiten afgestemd op ontwikkelbehoefte, interesses en leerstijlen van individuele kinderen. De coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers vervolgens bij de uitvoer van het plan en het educatief handelen op de groep. De coach werkt in overleg met onze Intern Begeleider.

In een apart document is vastgelegd hoeveel uren coaching op de locaties beschikbaar zijn in relatie met het aantal doelgroepeuters op de locaties.

6. Veiligheid en Gezondheid

Op de peuteropvang is de zorg voor een goed veiligheid- en gezondheidsbeleid een basisvoorwaarde. Zie het veiligheidsbeleid en het gezondheidsbeleid van onze organisatie. Hieronder een alvast een kleine samenvatting.

Veiligheid

In de peuterspeelzaal, maar ook daarbuiten, is de pedagogisch medewerker alert op alles wat de veiligheid van het kind kan bedreigen. In de groepsruimte bewaakt de pedagogisch medewerker de veiligheid van het spelmateriaal en meubilair. Kapot materiaal laat ze op tijd repareren of ze gooit het weg. Schadelijke stoffen, zoals schoonmaakmiddelen staan hoog opgeborgen. Hete koffie en thee worden veilig weggezet. Scharen, prikpenen etc. worden alleen gebruikt waar de pedagogisch medewerker bij is. De pedagogisch medewerker voorkomt dat kinderen onopgemerkt alleen naar buiten of van het terrein af kunnen lopen. De buitenruimte wordt gecontroleerd op glas, kattenpoep en ander afval. Er is altijd toezicht bij het buitenspelen en het hek is op slot. De pedagogisch medewerker let goed op de kinderen die op de buitentoestellen spelen. De toestellen worden regelmatig gekeurd. De pedagogisch medewerkers wijzen kinderen op (kleine) risico's en bespreken deze met de kinderen in een kringgesprek (in het kader van een thema) en met individuele kinderen aan de hand van concrete situaties. Denk aan dichtslaande deuren, rennen en vallen, ergens op klimmen en vanaf vallen en andere zaken die voor kunnen komen. (hete vloeistoffen, gladheid, verkeer, elektriciteit, scherpe spullen, als een mesje, etc. etc.) Op het teamoverleg is veiligheid een periodiek terugkerend thema. Situaties die zich voordoen/voor hebben gedaan op de speelzaal worden besproken. Jaarlijks wordt een risico inventarisatie gedaan aan de hand van het formulier Jaap Tulp

EHBO

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een erkend en geldig kinder-EHBO diploma en volgen jaarlijks een herhalingscursus. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de brandpreventiemaatregelen in het gebouw waar de speelzaal is gehuisvest. Ze kennen het ontruimingsplan en weten waar ze blusmiddelen kunnen vinden. Op alle speelzalen is een vluchttouw aanwezig en er zijn gele hesjes voor de begeleiders.

Gezondheid

Eten en drinken

Op sommige locaties worden broodjes gegeten met de peuters. Op de peuterspeelzaal worden geen maaltijden geserveerd.

Tijdens de ochtend wordt fruit gegeten en iets gedronken. De kinderen nemen in principe zelf het fruit mee. Het bestuur wil de komende periode gebruiken om ook het drinken gezonder te laten zijn. Waddenkind verzorgt zelf het drinken in de vorm van lichte thee of water.

Aan de ouders wordt gevraagd om, als een kind wil trakteren ter gelegenheid van een verjaardag, voor gezonde traktaties te zorgen (www.voedingscentrum.nl). De pedagogisch medewerkers geven zelf het goede voorbeeld.

Buitenspelen in de zon.

We vragen de ouders om hun kinderen in te smeren met zonnebrandcrème met een passende beschermingsfactor als mooi en zonnig weer wordt voorspeld. De pedagogisch medewerkers hebben zelf ook zonnebrandcrème op de groep, zodat ze de kinderen in kunnen smeren voordat ze buiten gaan spelen.

Hygiëne

De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor een schone groepsruimte en ventileert de groepsruimte regelmatig. Na elke verschoning maakt de pedagogisch medewerker het aankleedkussen schoon of verwisselt de handdoek op het aankleedkussen. Na het verschonen en na toiletbezoek worden de handen/handjes gewassen.

De pedagogisch medewerker controleert of de toiletjes schoon zijn.

De pedagogisch medewerker gebruikt wegwerp doekjes voor het schoonmaken van neuzen en monden.

Het speelgoed wordt minimaal 1 x per jaar, of eerder wanneer nodig, schoongemaakt in samenwerking met de ouders. Zie voor uitgebreide informatie het hygiëneprotocol.

Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd.

7. Vier-ogen-beleid

Zoals hierboven beschreven zijn er altijd twee pedagogisch medewerkers werkzaam op een groep met meer dan 8 peuters en soms worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een vrijwilliger. Bij een kleine groep (maximaal 8 kinderen) is er zo mogelijk een vrijwilliger aanwezig. De peutergroepen zijn allemaal gehuisvest in een school. Mocht er onverhoopt tijdelijk geen vrijwilliger beschikbaar zijn dan is toch op deze wijze het vier-ogen-principe gewaarborgd.

De pedagogisch medewerkers of vrijwilligers gaan zo nodig met de peuter naar de toiletjes. Er zitten ramen in de toiletgroepjes, zodat er altijd mee gekeken kan worden. Het verschonen vindt plaats in de groepsruimte, met uitzondering van Eenrum. Hier is zicht op de verschoonruimte via een raam in de peuterspeelzaal.

8. Opleiding en training en stagiaires

Het is belangrijk dat onze medewerkers deskundig en goed opgeleid zijn.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over de vereiste opleidingskwalificaties. Medio 2018 heeft bestuur en pedagogisch medewerkers gekozen voor de VVE methode Startblokken en zijn de medewerkers geschoold in de methode. Nieuwe medewerkers zonder VVE scholing wordt scholing aangeboden; bij voorkeur de Startblokken training. Daarnaast worden er regelmatig trainingen en bijscholingen aangeboden, onder meer op het gebied signalering van kindermishandeling en huiselijk geweld, signalering van ontwikkelingsachterstanden, gedragsproblemen en andere problematiek. Het lezen van vakliteratuur, het bijhouden van interessante websites, bezoeken van congressen of symposia zijn eveneens mogelijkheden op de vereiste kennis en vaardigheden op peil te houden. Jaarlijks wordt een scholingsplan opgesteld.

Stagiaires/beroepskrachten in opleiding:

Stagiaires/beroepskrachten in opleiding zijn welkom op de peuterspeelzaal. Zij kunnen na instructie en onder begeleiding en toezicht van de pedagogisch medewerker allerlei voorkomende werkzaamheden verrichten, zoals begeleiden van (spel)activiteiten, voorbereiden en uitvoeren van een activiteit of de kring. Ook verzorgende handelingen zoals handen wassen en verschonen kunnen door de stagiaires/beroepskrachten in opleiding worden gedaan.

Helaas zijn er de laatste jaren weinig stagiaires/beroepskrachten in opleiding geweest op de speelzalen. De reden hiervoor is dat we onvoldoende uren kunnen bieden en daarmee niet kunnen voldoen aan de eisen van de opleidingen.

Waddenkind biedt alleen BOL stages SAW 3 en 4 aan.

Introductie, voorstellen, kennismaken

De introductie van de stagiaire/beroepskracht in opleiding vindt plaats door de pedagogisch medewerker (praktijkopleider) en de stagiaire zelf. De pedagogisch medewerker zal hem/haar voorstellen aan de ouders en aangeven op welke dag/dagen de stagiaire aanwezig zal zijn. Ook zal de stagiaire gevraagd worden om zich via een A4 voor te stellen aan alle ouders; dit wordt zichtbaar opgehangen op de peuterspeelzaal en/of via het gebruikelijke communicatiekanaal met de ouders gedeeld (veelal Social Schools)

De stagiaire wordt gevraagd het pedagogisch beleid en het veiligheid- en gezondheidsbeleid te lezen (website). De verwachtingen over en weer, wijze van beoordelen, dagindeling/ritme, materialen, regels, omgangsvormen, taakverdeling, vakantie, ziekte, vergoedingen, bijwonen van vergaderingen worden besproken.

Bij langdurige stages kan een proefperiode worden afgesproken. Tijdens deze proefperiode wordt er vooral gekeken of de verwachtingen over en weer overeenkomen en of er een "klik" is.

Evalueren en bijstellen

De stage wordt met de stagiaire en met de begeleider van de onderwijsinstelling geëvalueerd. Onderwerpen van gesprek zijn het functioneren van de leerling, maar ook het verloop van de samenwerking onderling, de samenwerking intern met andere betrokkenen, de samenwerking met de onderwijsinstelling of de opleiding aan de verwachtingen voldoet en of de regelgeving rondom BPV duidelijk is.

Verklaring omtrent gedrag en koppeling register

Stagiaires die maximaal 16 jaar oud zijn en die een korte snuffelstage doen en slechts gedurende 1 a 2 weken of maximaal 10 dagen aanwezig zijn vragen we geen VOG. Alle andere stagiaires dienen in een bezit te zijn van een VOG en worden via het register kinderopvang gekoppeld aan onze organisatie.

Begeleiding en beoordeling stagiaires

De stagiaire kent de leerdoelen en competenties waaraan gewerkt moet worden en zal hierover met de pedagogisch medewerker (praktijkbegeleider) communiceren.

Bij Waddenkind hanteren wij de regel dat stagiaires op de werkvloer begeleid worden door een pedagogisch medewerker van de groep waarop de stagiaire stage loopt. De begeleider moet voldoende ervaring hebben met het werken op de groep. Onder voldoende ervaring wordt verstaan dat de begeleider minimaal 2 jaar werkervaring binnen de kinderopvang heeft. Daarnaast ontvangen stagiaires zo nodig coaching en ondersteuning van de Intern Begeleider en/of pedagogisch coach voor het theorie gedeelte van hun stage. De beoordeling en toetsing van examens en oefenopdrachten worden beoordeeld door de

pedagogisch medewerker. Zij voert de gesprekken met de stagiaire en met de praktijkbegeleider van de opleiding en beoordeelt de examens. De pedagogisch medewerker houdt zich aan de richtlijnen van de onderwijsinstelling en beoordeelt de stagiaire op basis van de gemaakte afspraken.

De begeleider van de desbetreffende opleiding komt minimaal 1x gedurende de stageperiode langs om de voortgang te bespreken. Mochten er vragen, opmerkingen of problemen zijn dan neemt de pedagogisch medewerker contact op met de onderwijsinstelling.

Werkbegeleiding

De stagiaires worden op de werkvloer begeleid door pedagogisch medewerker van de groep waarop de stagiair stage loopt. De pedagogisch medewerkers begeleiden de stagiaires bij hun taken en opdrachten. Dat doen wij volgens onderstaande stappen:

Om de stagiaire kennis te laten maken met het vak laten we de stagiaire de eerste twee weken vooral meekijken om zo te leren wat het dagritme is en de kinderen en de collega's te leren kennen. Vaak kan de stagiaire al wel mee helpen met kleine werkzaamheden zoals afwassen, tafel dekken, helpen met jasjes aan te doen enz. Na deze introductie weken gaan we verder met:

- Instructies geven, en de taken/opdrachten voordoelen.
- Vervolgens kijken en beoordelen hoe de stagiaire de taak/opdracht uitvoert en geven daarna feedback.
- Direct laten weten wat de stagiaire het goed gedaan heeft en wat er moet worden verbeterd moet worden
- Pas nadat de taak/opdracht met een positieve beoordeling van de is afgerond mag de stagiaire de taak zelfstandig uitvoeren. Uiteraard zullen de s altijd de stagiaires bijstaan.
- Als de stagiaire vanuit haar opleiding oefenopdrachten of examens heeft wordt eerst gekeken of deze op de locatie kunnen worden uitgevoerd.

Voorbeeld werkinstructie praktijkopdracht

De stagiaire krijgt als opdracht de luier van een kindje te verschonen;

- De pedagogisch medewerker die de stagiaire begeleidt, bespreekt met de stagiaire hoe een luier verschoond wordt en welke voorbereidende taken er verricht moeten worden (voor de verschoning leg je alle benodigde materialen klaar, luiers, doekjes en zelf).
- Afhankelijk van de leeftijd til je het kindje op de aankleedtafel of laat je hem/haar zelf via de trap op de aankleedtafel klimmen. De pedagogisch medewerker vertelt hoe je dit op een veilige en verantwoorde manier doet. Waar je op moet letten, hoe je de kindjes vasthoudt en neerlegt. Ook wordt verteld hoe je de kinderen weer van de aankleedtafel aftilt/ af laat klimmen
- Daarna legt de pedagogisch medewerker uit hoe een luier verschoond moet worden. Hoe je de billetjes schoonmaakt en waar je op moet letten tijdens de verschoning (van voor naar achter vegen, bij uitslag billenzelf gebruiken enz.)
- De pedagogisch medewerker legt uit dat na iedere verschoning de handen in eerste instantie gereinigd worden met desinfecterende hand gel, de aankleedtafel wordt gereinigd en daarna de handen worden gewassen met water en handzeep.
- Vervolgens kijkt de stagiaire meerdere keren mee met de tijdens de verschoning.
- De stagiaire mag nu onder begeleiding van de pedagogisch medewerker een kindje verschonen. De pedagogisch medewerker beoordeelt de stagiaire en geeft indien nodig aan waar de verbeter punten liggen voor de stagiaire.
- Nadat de stagiaire meerdere malen onder begeleiding heeft verschoond en deze opdracht met een voldoende is beoordeeld mag de stagiaire zelfstandig de opdracht uitvoeren. Uiteraard altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

Functieomschrijving stagiaire SAW

Alle taken die in deze functieomschrijving worden besproken zullen worden geïntroduceerd aan de stagiaire. Pas wanneer de stagiaire een positieve beoordeling heeft ontvangen van de pedagogisch medewerker voor de desbetreffende taak mag deze zelfstandig worden uitgevoerd, uiteraard altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

Taken

- ✓ Begeleidt kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- ✓ Schept een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen en stimuleert kinderen, d.m.v. uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, zich verder te ontwikkelen.
- ✓ Begeleidt kinderen bij de dagelijkse voorkomende bezigheid.
- ✓ Organiseert activiteiten gericht op ontwikkeling, eventueel buiten het kinderopvangcentrum.
- ✓ Draagt zorg voor de dagelijkse verzorging van kinderen.

Activiteitenlijst stagiair SAW

Stagebeleid doorlezen

- Pedagogisch beleidsplan doorlezen (kan aanvang stage)
- Doorlezen gezondheid en veiligheidsplan
- Fruit bereiden/snijden
- Helpen met het eten van de meegebrachte broodjes, openen broodtrommeltjes etc
- Afwassen
- Vloer reinigen
- Groepsruimte tussendoor onderhouden
- Een kind begeleiden naar de wc (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Een kind verschoneren (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Assisteren bij een spelactiviteit (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Een kring voorbereiden en in 3^e en 4^e jaar (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers zelfstandig leiden)
- Naar het verhaal van een kind luisteren (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Een verhaaltje voorlezen (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Kinderliedjes zingen
- Een kind aanspreken op positief gedrag (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Een kind aanspreken op negatief gedrag (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Met eenvoudig materiaal een leuke activiteit doen
- Een spelactiviteit zelf voorbereiden (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Een spelactiviteit zelf uitvoeren (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Knutselactiviteiten voorbereiden
- Observeren van een kind (na uitleg en werkinstructies van de pm'ers)
- Met een ouder een gesprekje voeren en uiteindelijk de overdracht doen. (Pas in het laatste leerjaar in bijzijn van een pm'er)
- Deelnemen aan een vergadering

Een stagiaire mag niet;

- Alleen op een groep staan
- Alleen weg met één of meerdere kinderen.
- Medicijnen toedienen bij kinderen
- Alleen overdracht aan ouders doen.

9. Inzet vrijwilligers

Plaats in de organisatie: De vrijwilligster (vrijwilliger) ondersteunt de gediplomeerde pedagogisch medewerker.

Afspraken:

- De vrijwilliger is in het bezit van een VOG en is aan Waddenkind gekoppeld.
- De vrijwilliger kent het pedagogisch beleidsplan/werkplan van de locatie.
- De vrijwilliger kent het veiligheids- en gezondheidsplan.
- Per locatie wordt door de pedagogisch medewerkers besproken welke activiteiten in de groep worden gedaan. De vrijwilliger kan assisteren bij de voorbereiding en uitvoering daarvan;
- Gesprekken met ouders over eventuele moeilijkheden, opvallend of probleemgedrag van kinderen, zijn expliciet voorbehouden aan de pedagogisch medewerker.
- De vrijwilliger spreekt niet met derden over kinderen op de groep waar de vrijwilliger werkzaam is.
- De vrijwilliger houdt rekening met 15 minuten van te voren klaarzetten en 15 minuten na afloop opruimen.
- Ten alle tijden blijft de pedagogisch medewerker eindverantwoordelijk.
-

Taakomschrijving:

Een vrijwilliger assisteert de vaste pedagogisch medewerker op de peutergroep.

De taken van de vrijwilliger zijn:

- Samen met de pedagogisch medewerker draagt de vrijwilliger zorg voor een gezellige stimulerende groepssfeer, waarbinnen de peuters zich vertrouwd kunnen voelen;
- De vrijwilliger stimuleert en begeleidt individuele - en groepjes kinderen bij hun spel;
- De vrijwilliger assisteert bij het aanbieden en begeleiden van speciale (groeps-) activiteiten (bij knutselactiviteiten, activiteiten rond feestdagen etc.);
- De vrijwilliger draagt, onder begeleiding van de pedagogisch medewerker, mede zorg voor de opvang en ondersteuning van de peuters in moeilijke situaties als afscheid nemen, conflicten, pijn en verdriet;
- De vrijwilliger houdt zich aan de regels en afspraken welke gelden binnen de speelzaal en hanteert regels en grenzen naar peuters toe op een duidelijke manier;
- De vrijwilliger assisteert bij taken op hygiënisch vlak (helpen bij het naar de toilet gaan, verschonen luiers, helpen bij handen wassen, opruimen, schoonmaken etc.);
- De vrijwilliger draagt mede zorg voor de veiligheid binnen de PSZ (opruimen gevaarlijke voorwerpen en stoffen, signaleren en ingrijpen bij gevaarlijke situaties etc);
- De vrijwilliger assisteert de pedagogisch medewerker bij het schoonhouden van de PSZ;
- De vrijwilliger is van harte welkom bij ouderavonden, koffieochtenden, feesten etc.;

Wat doet de vrijwilliger niet:

- De vrijwilliger voert geen inhoudelijke gesprekken met ouders over de kinderen
- De vrijwilliger staat nooit alleen op de groep
- Dient geen medicijnen toe

- De vrijwilliger verricht geen observaties
- Overdracht doen

Begeleiding vrijwilligers

De pedagogisch medewerker op groep begeleidt de vrijwilliger.

Om de vrijwilliger in te werken laten we de vrijwilliger de eerste twee weken vooral meekijken om zo te leren wat het dagritme is en de kinderen en de pedagogisch medewerker te leren kennen. Vaak kan de vrijwilliger al wel mee helpen met kleine werkzaamheden zoals afwassen, tafel dekken, helpen met jasjes aan te doen enz. Na deze introductie weken gaan we verder met:

- Instructies geven, en de taken/opdrachten voordoen.
- Vervolgens kijken hoe de vrijwilliger de taak/opdracht uitvoert en daarna feedback geven.
- direct eventuele verbeterpunten bespreken.
- Pas als de vrijwilliger de taak goed beheerst mag de vrijwilliger de taak zelfstandig uitvoeren. Uiteraard handelt de vrijwilliger altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

10. Kwaliteitszorg

Om de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk te waarborgen is het belangrijk om regelmatig te evalueren of het vastgestelde beleid en de vastgestelde protocollen nog voldoen en of wordt gewerkt volgens het beleid.

Van belang is vooral hoe het gaat op de groep, om hier zicht op te krijgen brengt de coördinator jaarlijks groepsbezoeken. De Intern Begeleider bezoekt de speelzalen 2 keer per jaar. Zij observeert de kinderen en bespreekt de kinderen aan de hand van het ingevulde kind-volgsysteem met de pedagogisch medewerker(s) (mentoren)

Op het teamoverleg worden steeds onderdelen uit het pedagogisch beleidsplan besproken. Zie jaarplanning.

11. Aanmelding en Plaatsing

Peuters worden geplaatst nadat ze zijn ingeschreven. Vanaf de geboorte kunnen kinderen worden aangemeld en vanaf de 2^e verjaardag kunnen peuters worden geplaatst. Als de peuters 4 jaar worden stopt de plaatsing. (er kan een uitzondering worden gemaakt in overleg met en op verzoek van de GGD). Plaatsing geschiedt op volgorde van aanmelding en inschrijving. Kinderen met een indicatie van de GGD of huisarts of kinderen met een VVE indicatie worden met voorrang geplaatst. Ouders ontvangen een contract; een getekend exemplaar dient teruggestuurd te zijn voordat de peuter start op de groep.

De centrale administratie verzorgt de inschrijving en plaatsing. Peuters worden geplaatst na overleg met de pedagogisch medewerker(s). De pedagogisch medewerker gaat vervolgens op huisbezoek voor de intake. Pas daarna kan de peuter starten op de groep.

12. Extra dagdelen

Peuters gaan gewoonlijk twee dagdelen van 4 uur naar de peuterspeelzaal. Peuters met een VVE – indicatie gaan 4 dagdelen. Als er ruimte op de groep is en de BKR laat het toe dan bieden we ouders de mogelijkheid om een extra dagdeel af te nemen. Dat kan alleen op speelzalen die 3 of meer dagdelen open zijn.

Inhalen van gemiste dagdelen wegens ziekte, vakantie, etc. is alleen mogelijk indien er ruimte is. Op speelzalen die 2 dagdelen open zijn, is inhalen van gemiste dagdelen niet mogelijk.

13. Vervanging

Bij ziekte of verlof geeft zorgt de administratief medewerker voor vervanging. Vrijwel altijd vervangen de pedagogisch medewerkers elkaar. In uitzonderlijke gevallen waar dit niet mogelijk is informeren we bij onze college organisatie, Kinderopvang KindH, of er een vervanger beschikbaar is. De beide organisaties kennen elkaar en werken op vergelijkbare wijze. Op de groepen is altijd een andere pedagogisch medewerker of een vrijwilliger aanwezig die de inval medewerker de map met de benodigde informatie kan wijzen en aan kan geven welk thema op dit moment wordt behandeld. Voor iedere locatie is een actueel invaldocument beschikbaar voor invallers.

14. Bestuur en organisatie

De peuteropvang wordt uitgevoerd door de Stichting Kinderopvang Waddenkind. Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en voor het toezicht op de uitvoering daarvan. Het bestuur bestaat uit:

Mevrouw M.H. Wermink, voorzitter

Mevrouw J. Ettés,

Mevrouw E. Gussenhoven

De dagelijkse leiding van de peuteropvang is in handen van de directeur, mevrouw

A.I. Sijpkens- Luitjens

Bij de Stichting zijn mensen werkzaam in de volgende functies.

Pedagogisch medewerkers

Peuteropvang

Administratief medewerker

Pedagogisch beleidsmedewerker, pedagogisch coach

Daarnaast zijn er vrijwilligers actief. (zie vrijwilligersbeleid)

Iedereen is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en geregistreerd in het personenregister kinderopvang.

15. Locaties

- Psz. Het Kwetternest, Hunse 2, 9967 PS, Eenrum (16 kindplaatsen)
- Montessori Peutergroep de Getijden, Frederiksoordweg 26d, 9968 AL Pieterburen (12 kindplaatsen)
- Psz. Bruintje Beer, R.Ritzemastraat 2A, , 9965 TD Leens (16 kindplaatsen)
- Psz. 't Kruiemelnestje, Halsemastraat 6, 9977 SE Kloosterburen (15 kindplaatsen)
- Psz. Ienie Mienie, Borgweg 46a, 9971 CN Ulrum (14 kindplaatsen)
- Psz. Pinokkio, Doornbosweg 2a, 9974 PE, Zoutkamp (16 kindplaatsen)

16. Externe contacten en relaties

Waddenkind onderhoudt vele contacten met andere instellingen en organisaties. De contacten zijn enerzijds gericht op de ondersteuning van individuele peuters en hun ouders, anderzijds is Waddenkind partner in het uitvoeren van het jeugdbeleid in de gemeente. Onderstaand lijstje is niet uitputtend maar geeft een beeld van de partners waarmee regelmatig wordt gesproken.

- Gemeente
- GGD/JGZ/CJG (minimaal 4 x per jaar)
- Hulpverleningsinstanties (MEE, ACCARE, ELKER etc.)
- Basisscholen
- Andere peuterspeelzaalorganisaties en kinderopvangorganisaties
- Schoolbesturen in de regio

17. Ontwikkelingen

Het bestuur en de medewerkers informeren zich voortdurend over actuele ontwikkelingen met betrekking tot de inhoud en de positie van het peuterspeelzaalwerk. Daarvoor wordt gebruikt gemaakt van middelen als vakliteratuur, media, het bezoeken van relevante vergaderingen, bijeenkomsten en congressen.

Belangrijke thema's zijn:

- Krimp - bevolkingsdaling
- Ontwikkelingen in het onderwijs ten aanzien van huisvesting en samenwerking van scholen
- Ontwikkelingen met betrekking tot (integrale) kindcentra
- Ontwikkelingen in het onderwijs
- VVE
- Pedagogische kwaliteit
- Doorgaande lijn in de ontwikkeling van 2 tot 12 jaar
- Financiering van de kinderopvang

18. Werkplannen per locatie

In het pedagogisch beleidsplan is het algemene beleid dat voor alle locaties van de Waddenkind van toepassing is vastgelegd. Daarnaast heeft iedere peuterspeelzaal een eigen werkplan waarin aanvullend locatie-specifiek beleid is opgenomen.